

MUSEENE I SØR-TRØNDELAG

Årsberetning 2021

Org. nr. 993595675

Trondheim kunstmuseum

Styringsform

Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST) ble stiftet 16.12.2008 og har følgende formål:

Museene i Sør-Trøndelag AS skal med sine enheter og samlinger berike samfunnet med kunnskap, forståelse og opplevelse. MiST bestod i 2021 av Kystmuseet i Sør-Trøndelag på Hitra, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum i Trondheim, Orkla industrimuseum på Løkken, Rindal skimuseum, Museet Kystens Arv på Rissa, Ringve Museum Musikkhistoriske Samlinger med Rockheim i Trondheim, Trondheim kunstmuseum i Trondheim, Trøndelag Folkemuseum Sverresborg i Trondheim og Rørosmuseet på Røros. Døvemuseet i Trondheim og Trondhjems sjøfartsmuseum er begge museer administrert av Sverresborg, Trøndelag Folkemuseum. Administrasjonen for museene har kontor i Trondheim.

Selskapets formål er ideelt, og selskapet skal ikke betale utbytte til aksjonærene. Museene i Sør-Trøndelag AS ledes av et styre på 7 medlemmer, samt administrerende direktør i selskapet.

Styret hadde pr 31.12.2021 følgende styresammensetting;

Ellen T. Klingenberg	styreleder
Milian Myraunet	nestleder
Jorid Midtlyng	styremedlem
Henrik Zipsane	styremedlem
Mona Skaret	styremedlem
Annabella Skagen	styremedlem (ansattevalgt rep.)
Turid Nilsen	styremedlem (ansattevalgt rep.)
Ingegerd Eggen	1. varamedlem
Dag Ove Løseth	2. varamedlem
Jenny Fjellheim	varamedlem (ansattevalgt rep.)
Erik Roll	varamedlem (ansattevalgt rep.)

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer.

Forsikringsdekning 10.000.000,00 NOK pr. skade og totalt i løpet av forsikringsperioden

Administrerende direktør er Karen Espelund.

Styret har gjennomført 7 styremøter i 2021. I 2021 ble det behandlet 28 beslutnings saker og gitt 31 orienteringssaker.

Styremøtet i september 2021 ble gjennomført i forbundelse med årets styreseminar for styret og ledergruppen i MiST. Styreseminaret ble gjennomført på Hitra.

Museene i Sør-Trøndelag har ett 100% eid datterselskap, Museumsforlaget AS.

Selskapets virksomhet

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) er en av Trøndelags viktigste kulturinstitusjoner, og har et stort publikum både blant lokale og tilreisende. Med 27 besøkssteder i 7 kommuner dekker MiST store deler av det sørlige Trøndelag.

MiST er en betydelig aktør i regionen. Samlet betalte MiST 10,7 mill. i arbeidsgiveravgift i 2021, og de ansatte betalte 24,7 mill. i skatt. De aller fleste er bosatt i regionen, hvor de også skatter. Samlet sett kjøpte MiST inn varer og tjenester for 181.1 mill., hvorav brorparten er fra leverandører i regionen.

Virksomheten har også i 2021 vært påvirket av koronapandemien, selv om det ikke har vært lengre stengte perioder ved museene. Ulike restriksjoner mht. arrangement, antallsbegrensninger, ulike smitteverntiltak, begrensninger i skolebesøk og en allmenn anmodning til befolkningen om generell forsiktighet, har påvirket virksomheten i betydelig grad også i 2021. Dette avspeiles i publikumstallene som i 2021 har et samlet besøk (KUD-tall) i 2021 på 195 371 mot 304 304 i 2019 som siste «normalår.» Totalt besøkstall i 2021 var 261 633 mot 543 315 i 2019.

2021 – nye interne strukturer – men også et år med tilpasning til usikre rammer.

Alle kulturinstitusjoner og all kulturvirksomhet har i 2021 levd med usikre rammebetingelser og reguleringer som følge av koronapandemien. Tilpasning til ulike smitteverntiltak har vi lært oss å håndtere, men begrensningene i antallet på arrangement og løpende endringer tilpasset lokale smittesituasjoner, har gjort all planlegging (og gjennomføring) krevende. MiST har også i 2021 unngått å permittere ansatte.

2021 var første hele driftsår for museene Ringve og Rockheim som en felles organisatorisk enhet.

2021 var også første fulle driftsår med Rindal skimuseum formelt som en del av den konsoliderte enheten MiST. Dette resulterte i vedtak om endringer i aksjonærsammensetning med Rindal kommune som ny aksjonær.

Tilstanden ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum tilsa dessverre at bygget måtte stenges 1.2.21. Beslutningen var bl.a. basert på en tilstandsrapport høsten 2020 fra Multiconsult. Konklusjonen tilsa at hverken inneklime, universell utforming, brannsløkking, energiforbruk eller alarmanlegg holder dagens standard, verken i forhold til byggeteknisk forskrift eller hva gjelder dagens krav til museumsbygg. Ansatte er omdisponert arbeidsmessig i arbeidet med å sikre den betydelige samlingen museet forvalter. Dette innebærer å tilstandsvurdere, registrere, fotografere og pakke ned, og etter hvert flytte, de 30 000 gjenstandene til leid magasinoppbevaring på Dora. Formidlingsaktiviteten ved museet er opprettholdt ved Stiftsgården, Austråttborgen og Hannah Ryggen senteret på Ørlandet. I tillegg vises gjenstander fra samlingen i andre lokaliteter gjennom prosjektet Nordenfjeldske transitt.

Utredning nytt museum for kunst og design i Trondheim:

MiST har i 2021 brukt betydelig tid og ressurser på å svare på formannskapet i Trondheim sin bestilling om framtidig lokalisering av nytt museum for kunst og design i Trondheim basert på 5 ulike tomtealternativ. Det nye museet skal omfatte samlingene ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum og Trondheim kunstmuseum. Utredningen ble oversendt Trondheim kommune 9.12.21 med anbefaling om å velge Leüthenhaven som lokaliseringssted for ett samlet museum.

Nytt bygg ved Orkla Industrimuseum:

I desember 2021 kunne det nye bygget ved Orkla industrimuseum tas i bruk etter en lengre byggefase. Bygget skal huse verkstedfunksjonene for museumsjernbanen, oppstillingsplass for vognmateriell samt nye kontorlokaler for museets ansatte. Det gamle bygget bygges nå i sin helhet om til utstillingslokaler. Det planlegges åpning sommeren 2022. Samlet kostnad er 115 mill. kr eks. mva. Dette vil gi museet helt nye rammer for sin omfattende virksomhet og ny hovedutstilling er under utvikling.

Formidling

Våre besøkende oppsøker museene for opplevelser, kunnskap, læring og for sosiale treff. Museenes samfunnsoppdrag er å ivareta og formidle våre kollektive minner, men også å løfte fram kulturelt mangfold, relevans og representativitet. I MiST er dette ansvaret definert gjennom visjonen for selskapet: *Vi forteller historien, utfordrer samtida, preger framtida*, og formidles ved våre 12 museer og 27 besøkssteder. Trøndelag har en rik og sammensatt historie, noe museene i MiST også gjenspeiler; industrihistorien i Orkladalføret, på Røros og ved Rindal skimuseum, kulturhistorien ved Sverresborg, musikkhistorien på Ringve og Rockheim, kyst- og havbrukshistorien- og kulturen i ulike former gjennom formidling ved Kystmuseet på Hitra, Kystens Arv i Stadsbygd, Sjøfartsmuseet i Trondheim, skipet Hansteen, og billedkunst, kunsthåndverk og design ved Trondheim kunstmuseum og Nordenfjeldske kunstindustrimuseum – begge i Trondheim. I tillegg har MiST et nasjonalt ansvar for å løfte fram hørselshemmedes historie gjennom Døvemuseet i Trondheim. MiST (ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum) har også ansvaret for formidlingen ved Stiftsgården, Austrått-borgen og Hannah Ryggen sentret på Ørlandet.

Totalt er 49 nye utstillinger vist i 2021. Det er arrangert 227 åpne møter og foredrag, 154 konserter og 20 dramaoppsetninger med totalt 321 framføringer. I tillegg kommer mange nye digitale tilbud og nye utviklede historier som formidles på ulikt vis.

Publikumstallene i 2021 viser naturlig nok en samlet nedgang for museene i MiST, men skjuler også variasjoner museene imellom. I 2021 var utenlandske besøkende som i 2020, en marginal besøksgruppe. Besøkstallene, målt basert på KUDs kriterier, viser en samlet nedgang i besøk sammenlignet med 2019 på 36 %. Publikumsrettet virksomhet fikk også i 2021 en sterkere konsentrasjon gjennom året, og flere av museene opplevde godt besøk i sommermånedene. Spesielt opplevde Rørosmuseet sterk publikumstilstrømning på museets ulike besøkssteder. Både Kystens Arv, Kystmuseet, Sverresborg og Trondheim kunstmuseum hadde noe vekst i besøkstallene.

Barn har gjennom lengre tid hatt gratis inngang i følge med voksen ved MiST sine museer og utgjør i den offisielle KUD-statistikken ca. 15 %. Dette er et noe lavt tall som følge av at museene fører dette noe ulikt. Også i 2021 valgte kommuner/skoler å avlyse avtalte besøk og aktiviteter i Den kulturelle skolesekken som en følge av koronasituasjonen.

Formidling ved våre museer tilbys på flere språk, også tegnspråk. Alle museer har som minimum formidling på norsk og engelsk.

Nesten alle museene har hatt fokus på mangfold og inkludering i mange år og arbeidet med konkrete prosjekter rettet mot et mangfoldig publikum, som aktører og arenaer for språk- og kulturoppklæring for innvandrere og asylsøkere, tilbud til utsatte familier og til mennesker som har utfordringer med å takle livet. Dette er ikke enkelttilbud, men basert på langvarig samarbeid med både offentlige og private aktører, som NAV, Røde Kors, Kriminalomsorgen, Kirkens bymisjon, kommunene og andre. Museene drar også ut, når det lar seg gjøre med tanke på pandemi, både til syke barn på sykehuset, til sykehjem og til fengslet med formidlingstilbud.

Det er under etablering taktile info-stasjoner delvis utenfor, delvis inne i museene slik at blinde og svaksynte lettere kan orientere seg ved Ringve/Rockheim, Kunstmuseet, Museet Kystens Arv og Norsk Døvemuseum.

Rørosmuseet hadde to utstillinger spesielt viet samisk historie og kunst.

SNK, Saemien Sijte, Museet Midt og MiST startet i 2021 et prosjekt med fokus på synliggjøring av samisk kulturarv og tilstedeværelse i Trøndelag. Målet er å sørge for at det sørsamiske perspektivet på og i Trøndelags historier blir bedre ivaretatt av fylkets konsoliderte museer. I tillegg ønsker vi at Trøndelag tar en tydelig posisjon når det gjelder synliggjøring og tematisering av samisk historie og kulturarv. Det ble avholdt møte med Sametinget, Kulturrådet, Kulturdepartementet og fylkeskommunen som alle så positivt på initiativet.

MiST forvalter og formidler historien til et dampskip – Hansteen – som ligger til kai i Trondheim – og Thamshavnbanen som sentral del av industrihistorien med grunnlag i gruvevirksomheten på Løkken. Det har vært jobbet overfor Riksantikvaren med å sikre fredningsstatus for Hansteen, men dette er fortsatt ikke oppnådd.

Flere av museene tilbyr betydelig formidling i friluft både mht. bygningsvern, kultur- og naturvern og immateriell kulturarv. Sverresborg som ett av Norges største friluftsmuseer, har med sine store uteareal tilbud til mange ulike grupper – tilbud som også lar seg gjennomføre i faser med strenge koronarestriksjoner. Museets ulike utendørs formidlingstilbud for barnehagebarn, er godt besøkt gjennom hele året. Det samme gjelder eks.vis Kystmuseets tilbud på Dolm og Hemnskjel, samt Bergstadvandringene i regi av Rørosmuseet.

MiST og Røros kommune valgte også i 2021 å prioritere innsats for å opprettholde aktivitet ved Doktortjønna i regi av Rørosmuseet. Her ligger det godt til rette for formidling av menneskets bruk av natur og naturressurser – også en del av verdensarvformidlingen.

Pandemien har lagt betydelige begrensninger på ulike arrangement ved museene, men en del kurs og aktiviteter har latt seg gjennomføre. Lokale tradisjoner og håndverk formidles på ulike måter og styrker samarbeidet mellom lokalsamfunn og museene, ikke minst gjennom godt samarbeid med frivillige organisasjoner og kommunene.

Kystens Arv tilsatte i 2021 en ny formidler og etablerte et nytt tilbud, Jacob - et vandreteater om kystkulturen fra Stadsbygd og Rissa, primært rettet overfor barn og ungdom med god respons.

Det har vært en fin utvikling i våre digitale tilbud i 2021. Både youtube som kanal, videoproduksjon for egne sider og utvikling av podcaster benyttes i økende grad. Antallet sidevisninger på digitalt museum i 2021 er på 620.000 – tilsvarende tall fra 2019 var på 467.000. Samlet har museene ca 123.000 følgere.

Rørosmuseet har deltatt i prosjektet Nordic World Heritage VR network der utprøving av VAR/AR teknologi skal utforskes.

Forvaltning

Forvaltning av den materielle og immaterielle kulturarven i våre samlinger er ett av museets kjerneområder. Forvaltning krever både økonomiske og fysiske rammer, og ikke minst kunnskap og overblikk. MiST-museene har stor variasjon i sitt forvaltningsansvar. Dette spenner fra gruver, til skinneganger, båter, gjenstander, kunstverk, tekstiler, foto, bøker, digitalt født materiale og bygg. Ansvarer omfatter bl.a 320 bygg, vel 220.000 ulike gjenstander, mer enn 5 mill. foto, 4 flytende fartøy, 25 km med jernbanespor og høyspentledning samt flere lokomotiv og jernbanevogner. I tillegg formidler Rørosmuseet Røros bergstad og Cirkumferensen sin verdensarvstatus tildelt av Unesco, samt har forvaltning av de statlig eide byggene etter Røros Kobberværk

Miljødirektoratet reautoriserer i desember 2021 Rørosmuseet som verdensarvsenter for perioden 2022-2026. MiST/Rørosmuseet er stolte av å bidra i forvaltningen og formidlingen som ett av åtte verdensarvsteder i Norge og vi ser effekten av at dette ansvaret er lagt til Rørosmuseet med den institusjonelle rammen dette gir.

Den nordiske klinkbåttradisjonen ble i desember 2021 innlemmet på Unesco sin prestisjetunge liste over verdens immaterielle kulturarv. Museet Kystens Arvs (hoved)ansvarsområde er nettopp den klinkbygde båten og alle kulturuttrykk knyttet til denne.

Det pågår løpende arbeid med registrering av gjenstander i Primus. MiST har i gang et utredningsarbeid for å klarlegge hvordan arbeidet med samlingsforvaltning skal organiseres framover. En god del av samlingene har tilfredsstillende forhold i magasin på Dora (samlet leier MiST vel 2800 m² før Nordenfjeldske flytter inn sine samlinger i løpet av 2022), mens andre har akseptable forhold lokalt. Dette er en ressurskrevende prosess som påregnes å pågå flere år framover.

En privat aktør har tatt kontakt med MiST og vist interesse for å bygge et tilpasset magasin med MiST som hovedleietager. Dette prosjektet er så vidt interessant at vi vil prioritere videre utvikling av prosjektet i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og andre museer i regionen med behov for bedre magasinløsninger.

Sikringsutvalget ble reorganisert og samlet sikringsplan for MiST utarbeidet i 2021.

Samlet forvalter MiST 320 bygg, herav 272 kulturhistoriske. Vedlikehold av disse er fortsatt en utfordring. Kulturrådets kartlegging av kulturhistoriske bygninger ved landets museer fra 2019 viser et betydelig etterslep – også i MiST. Utfordringene er fortsatt store både for antikvariske og ikke-antikvariske bygg. Det pågår løpende vedlikeholdsarbeid – et arbeid som fortsatt vil kreve stor oppmerksomhet – og ressurser. Det er etablert et godt samarbeid med Statsbygg spesielt mht. vedlikehold av de statlig eide eiendommenes som forvaltes av Rørosmuseet samt Austråttborgen. MiST har også driftsbygninger med til dels betydelige utfordringer, spesielt gjelder dette Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums hovedbygg som tidligere omtalt.

MiST fikk i 2021 tildelt ekstraordinære tilskudd som følge av koronasituasjonen til innkjøp av billedkunst, kunsthåndverk og design. Ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum ble de ekstraordinære midlene brukt på arbeid som er viktige for museets samlingsprofil, men som ikke nødvendigvis er sentrale i Innkjøpsfondet. Mote og design er dermed godt representert. I alt har museet kjøpt 39 verk av 21 kvinner, 14 menn og 6 designbyrå. Målet om større mangfold innfris med innkjøp av flere verk fra kunstnere med urfolk- eller flerkulturell bakgrunn.

Trondheim kunstmuseum har kjøpt 29 verk av 26 kunstnere, 17 kvinner og 9 menn for dette ekstraordinære tilskuddet. 5 har lokal tilknytning og like mange har flerkulturell bakgrunn. Tilskuddet ga mulighet for å foreta innkjøp i tråd med innkjøpsplanen for de neste fem årene, der målsettingen om å få flere fortellinger representert, ble muliggjort.

Forskning og kunnskapsutvikling

MiSTs ambisjon er at museene skal ha etablert seg som arena for forskning og kunnskapsutvikling, samarbeid med forskningsinstitusjoner og er synlige i fagmiljø primært nasjonalt, men også internasjonalt. Dette arbeidet vil imidlertid ha ulik karakter ved de ulike museene. Utviklingsprosjekter som gir fornying, inngår i arbeidet og forståelsen som legges til grunn. Forskningsplanen (2018 – 2023) har bidratt til økning av prosjekter med forskning og kunnskapsutvikling. Forskningsutvalg er etablert (også med ekstern deltagelse fra NTNU), men pandemien har også i 2021 begrenset samlinger og forskerforum. En intern forskningssamling ble gjennomført med over 30 deltagere – fra alle museene.

MiST har for tiden 5 ansatte med dr. grad, 4 med autorisasjon som førstekonservator NMF (Norsk museumsforbund) og 5 konservator NMF

Flere museer har egne prosjekter eller samarbeidsprosjekter, både akademisk forskning og kunnskapsutvikling. Rørosmuseet deltar med egen forskning i et kulturrådsfinansiert nettverksprosjekt, i samarbeid med andre museer i nettverket for tradisjonshåndverk og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum deltar i Herregårdsnettverket.

På Ringve/Rockheim er det to pågående doktorgradsprosjekt i samarbeid med universitetssektoren og et masterprosjekt ved Rockheim har levert forskning til museet.

Flere masterstudenter har hatt praksis eller på annen måte hatt tilknytning til museene våre i 2021. I tillegg har vi vært praksisarena for flere bachelorstudenter, i hovedsak fra Arkiv og samlingsforvaltningsprogrammet ved NTNU. Museene er også viktige lærlingebedrifter, der

Museet Kystens Arv har alltid hatt lærlinger i trebåtbyggerfaget. Sverresborg har hatt praksiselev i bygningsvern. Rørosmuseum inngår i Bachelorstudiet ved NTNU i Tradisjonelt bygghåndverk og teknisk bygningsvern, samt i Fagskolen Innlandets utdanning innen fagskoleutdanning i bygningsvern.

MiST delte også i 2021 ut to masterstipend, ett for kunst- og musikkfag, ett for kulturhistoriske fag. Ny utlysning i desember for tildeling januar 2022. Åtte masterstudenter har hatt praksis eller på annen måte hatt tilknytning til museene våre i 2020

Samarbeidsprosjekter:

- Kulmist: Årlig seminar som vekselvis er i regi av NTNU-KULMI og MiST (FU)
- Samarbeidsavtale med Humanistisk fakultet NTNU, og med Historisk Institutt
- Godt etablert samarbeid med Senter for folkemusikk og folkedans, bl.a er Ringve/Rockheim partner i søknad til EU-programmet Creative Europe.
- Godt samarbeid med ulike institutt/organisasjoner forankret i enkeltmuseers fagområder
- MiST besøkes av studenter i undervisning, tilbyr praksisplasser for flere studieprogram, er arena/tema for masteroppgaver, og andre typer 'historiebruk'
- Våre ansatte foreleser på ulike studieprogram, sitter i programråd, styrer og utvalg ved ulike institutter ved NTNU/Nord, er sensorer og bygger nettverk innenfor relevante fagområder
- Samarbeid med NTNU: Humanister i Praksis og Ekspert i Team

Miljø og bærekraft

Klima- og miljøpåvirkningene påvirker bygningsmassen og gir ytterligere utfordringer for vedlikeholdet. De to industri/gruvemuseene (Orkla industrimuseum og Rørosmuseum) har i sitt opphav tilhørighet i til dels svært forurensede områder, noe som krever bevissthet i daglig forvaltning.

MiST har i de to siste årene brukt 6,7 mill. på utskifting til LED lys, dette skal fremover bidra til lavere strømforbruk.

Thamshavnbanen har totalt 30.000 sviller og det pågår gradvis utskifting av disse. Gamle sviller må pga. kreosot behandles som spesialavfall. Her ble også en kulvert utbedret slik at risikoen for utglidninger ble redusert.

Arbeidet med ny strategiplan for MiST legger bærekraft som rammeverk for innretningen.

Investeringer

I september 2020 startet byggeprosjektet for nytt verksted og administrasjonsbygg ved Orkla Industrimuseum med HENT som hovedentreprenør. Bygget ble ferdig i november 2021, deretter var det oppstart med ombygging av Fraktgodsen, samt bygging av ny utstilling. Planlagt åpning i juni 2022.

Byggeprosjektet omfatter:

- Nytt verksted for Thamshavnbanen
- Administrasjonskontorer
- Arkiv og magasin
- Utstillingsområder for jernbanemateriell under tak

MiST har tre prioriterte investeringsprosjekter i årene framover; flytting av eiendommen Solheim til Sverresborg, nybygg malmplassen og ombygging av Smelthytta (Rørosmuseet) og nytt kunst- og designmuseum i Trondheim.

Kystmuseet har oppgradert publikumsmottaket og auditoriet (som etter avtale med Hitra kommune også er kommunens kinosal) i museets lokaler på Fillan.

Organisasjonen

To interne arbeidsgrupper har gjennom 2021 arbeidet med hhv. utvikling av en formidlingsstrategi for barn/unge og en plan for samlingsforvaltning for MiST.

En rekke organisatoriske prosesser har pågått gjennom 2021. 2021 var hele første driftsår for Ringve musikkmuseum og Rockheim som et samlet, nasjonalt musikkmuseum med ny ledelse på plass. Den organisatoriske sammenslåingen gjør at de to museene får brukt sine ulike styrker gjensidig, og en rekke spennende prosjekter er i gang og under planlegging. Erfaringene fra denne prosessen er nyttig som modell for organisasjonsutvikling ved andre museer i MiST.

Ved flere av museene er nye ledelsesstrukturer satt i 2021 noe som gir klarere ansvar og grunnlag for bedre faglig og personalmessig oppfølging. En første samling for direktører og avdelingsledere ble gjennomført høsten 2021.

Første halvår i 2021 ble det gjennomført mellomlederopplæring for i alt 22 ledere med god tilbakemelding.

Senhøsten 2021 ble det første prosjektlederkurset for 30 ansatte gjennomført med innleid ressurs fra NTNU.

En HMS-samling med hovedfokus på psykososialt arbeidsmiljø ble gjennomført for verneombud, tillitsvalgte og ledelse høsten 2021.

Støttetjenestene på HR- og organisasjonssiden består nå av to stillinger. Et digitalt HRM-system ble etablert og tatt i bruk av alle ledere med personalansvar, og en digital personalhåndbok ble ferdigstilt og publisert.

I fellesadministrasjonen ble det gjennom 2021 rekruttert en del nye ansatte som følge av at flere ansatte med lang fartstid i MiST valgte å gå av med pensjon.

Det er i løpet av året tatt i bruk nytt økonomirapporteringsystem «One Stop Reporting».

MiST har vedtatt et styringsmål for nærværsprosent på 95 %. MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværsprosent for 2021 ble 95,2 %.

Framtidsutsikter

MiST har tydelige økonomiske styringsmål for virksomheten og er som selskap i en solid økonomisk situasjon. Som organisasjon forvalter man betydelige verdier med et stort antall museer og besökssteder. Kompetansen hos medarbeiderne er god og motiverte medarbeidere håndterer situasjoner i en omskiftelig hverdag. Administrative verktøy er godt fungerende og prosesser for å utnytte potensialet i økt faglig samarbeid internt, er i gang.

Styret takker alle ansatte i MiST for stor innsats gjennom et krevende og spesielt 2021.

Måloppnåelse i 2020

Styringsmål

1. Økonomistyring: MiST skal budsjettere og avsette 1 % av omsetningen, slik at MiST gradvis bygger opp sin egenkapital for å redusere økonomisk risiko og bidrar til fremtidig handlingsrom. I 2021 var resultatgraden i morselskapet 4,16 %. Målet er oppnådd.
2. Maksimalt 60 % av omsetningen skal gå til personalkostnader, for å gi organisasjonen mest mulig handlingsrom innen driften. I 2021 var personalkostander 47 % av omsetningen. Målet er oppnådd.
3. Nærværsprosent: 95 %. MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværsprosent for 2021 ble 95,2 %. Målet er oppnådd.
4. Økt egeninntjening på 2 %. Målet er ikke oppnådd.

Økonomisk styring under koronasituasjonen

Det har ikke vært pålegg om stengte museer innen MiST i 2021. Men som følge av restriksjonene med antallsbegrensinger og avstand er det blitt gjennomført færre arrangementer og utstillinger.

I statsbudsjettet for 2021 ble det lagt inn en ekstra bevilgning som skulle dekke opp tapte egeninntekter for første halvår 2021, deretter ble det i revidert budsjett tildelt ekstra midler for tapte egeninntekter frem til august 2021. Til sammen kr 8,253 mill. Det har likevel vært en del usikkerhet angående fremtiden.

Enkelte arbeidstakere har arbeidet fra hjemmet, noe som har fungert rimelig bra for de som har slike tilpassede oppgaver. Ansatte har etter hvert god erfaring med digitale møter.

Som følge av pandemien har flere arrangementer blitt avlyst. Dette har også medført lavere kostnader i.o.m at de fleste kulturarrangementer på museene medfører høyere kostnader enn inntekter.

Ansatte har i perioder med avlyste arrangementer arbeidet med andre relevante arbeidsoppgaver.

Pandemien har også medført utfordringer med vareleveranser og kjøp av tjenester. Dette har medført at flere avdelinger innen MiST ikke har fått gjennomført og ferdigstilt planlagte tiltak, dette gjelder særlig innen vedlikehold bygninger, samt utstillingsproduksjon.

I 2021 har det også vært nasjonale tiltakspakker, som MiST fikk en positiv økonomisk effekt av, dette omfattet:

- redusert merverdiavgift
- redusert arbeidsgiverperiode/endrede betingelser ang omsorgspermisjon
- redusert arbeidsgiveravgift

Dette har hatt en positivt økonomisk effekt på årets resultat.

Styringsmål for virksomheten.

Styringsmålene vedtatt av styret gjelder for morselskapet.

Styringsmål 1: Minimum overskudd 1% av omsetningen.

I 2021 hadde MiST morselskap et årsresultat på kr 13,3 mill. Med en omsetning på kr 319,9 mill. tilsvarer dette 4,16% av omsetningen. Dette er høyere enn overordnet målsetning om overskudd, og bedre enn budsjett.

Utvikling i resultat de siste seks årene. (Tall i mill.)

Morselskapet	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Resultat	1 555	1 445	2 182	10 017	17 006	13 315
Omsetning	245 534	245 333	243 550	256 520	266 999	319 974
Resultatgrad	0,60 %	0,60 %	0,90 %	3,90 %	6,37 %	4,16 %

Det utvises god økonomistyring i selskapet.

Styringsmål 2: Maks 60% personalkost.

Utvikling i lønns og pensjonskostnader de seks siste årene.

Morselskapet	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lønnskostnad	96,9	102,3	107,3	109,5	102,5	108,9
Pensjonskostnad	14,9	14,8	15,3	14,3	13,7	17,3
Sum kostnader	246,1	245,6	242,6	249,5	249,5	273,1
% lønns/pensjonskost	45 %	48 %	51 %	50 %	47 %	46 %

1) eks. investering bygg.

Samlet sett er MiST godt innenfor styringsmålet om maks 60 % personalkostnader for selskapet. Pensjonskostnader hadde en økning på 26,3 % fra 2020 til 2021, dette skyldes Stortingets vedtak om nytt reguleringsprinsipp fra 01.05.2021, hvor det ble også gitt kompensasjon for verditap i pensjonene fra 01.05.2020.

Økningen i lønnskostnader fra 2020 til 2021 er 6,2%, prisveksten i 2021 var på 3,5 %, mens lønnsveksten var på 4,2 %.

Styringsmål 3: Nærværsprosent: 95 %. MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværsprosent for 2021 ble 95,2 %. Se omtale arbeidsmiljø side 23.

Styringsmål 4: Økt egeninntjening på 2 %.

Morselskap.	2019	2020	2021	Endring kr 20-21	Endring % 20-21	Endring kr 19-21	Endring % 19-21
Billettinntekter	17,2	11,8	13,1	1,3	11,0 %	-4,1	-23,8 %
Butikk	5,8	5,2	6,6	1,4	26,9 %	0,8	13,8 %
Andre varer	1,4	1,1	0,8	-0,3	-27,3 %	-0,6	-42,9 %
Utleie lokaler	5,8	4,3	5,7	1,4	32,6 %	-0,1	-1,7 %
Andre tjenester	5,1	3,2	5,7	2,5	78,1 %	0,6	11,8 %
Sponsor og gaver	8,2	4,4	8,2	3,8	86,4 %	0	0,0 %
Andre egeninntekter	13,7	9,1	9,4	0,3	3,3 %	-4,3	-31,4 %
Andre off. tilskudd 1)	29,5	20,8	19,3	-1,5	-7,2 %	-10,2	-34,6 %
	86,7	59,9	68,8	8,9	14,9 %	-17,9	-20,6 %

1) eks. investeringstilskudd og koronatilskudd

Egeninntekter defineres som sum inntekter unntatt ordinært offentlig driftstilskudd og øremerkede investeringstilskudd/koronatilskudd.

På bakgrunn av koronasituasjonen både i 2020 og 2021 er det relevant å sammenligne med et «normalt år» 2019.

Samlet sett var det ikke stor endring i antall besøk (KUD statistikk) fra 2020 til 2021, en økning på 1 %. Men endringen i besøk (KUD statistikk) fra 2019 til 2021 viser en nedgang på 36 %.

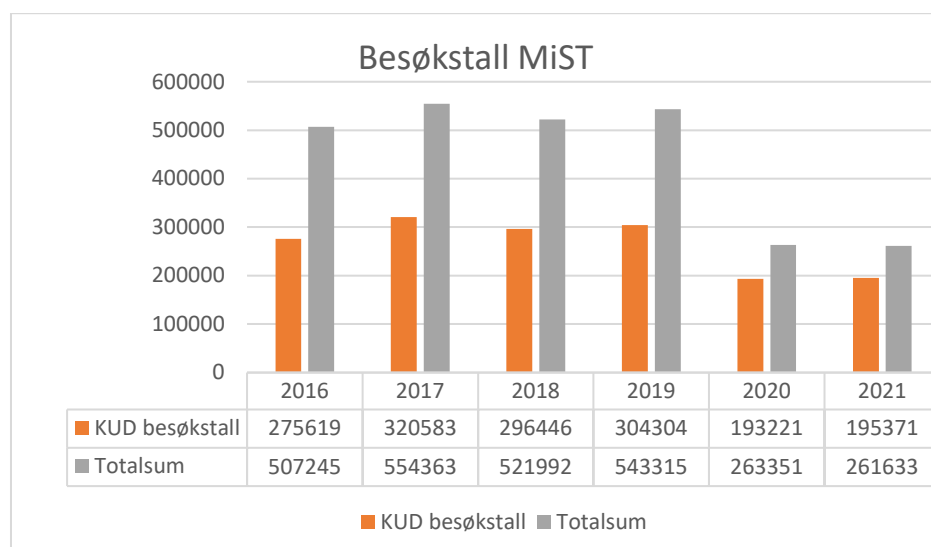
Total nedgang i besøk fra 2019 til 2021 var 52 %, det var 281 682 færre besøkende på museene i 2021, i forhold til 2019.

Sum reduserte egeninntekter fra 2019 til 2021 er -17,9 mill. dvs en reduksjon på 20,6 % fra 2019. Dog er mye av disse endringene relatert til nedgang andre offentlige tilskudd, dersom man ser bort fra den er nedgangen egeninntekter fra 2019 til 2021 på 7,7 mill. dvs 13,8 %.

MiST har ikke oppnådd kravet om økt egeninntjening i 2021.

Nøkkeltall besøkende

Besøktall pr. 31.12.2021							Sammenligning med fjorårstall (2020)					
Registrert i kassasystemet												
Museum	Sum voksne	Sum barn/unge	Sum KUD statistikk	Registrert antall ved utleie	Registrert antall café etc.	Totalsum	2020 Sum KUD statistikk	Avvik 2021-2020	%	2020 Totalsum	Avvik 2021-2020	%
1251 Ringve butikk og besøksarena	9432	3964	13396	1735	14203	29334	11928	1468	12 %	28874	460	2 %
1252 Rockheim butikk og besøksarena	24306	7265	31571	3644	9451	44666	33034	-1463	-4 %	41630	3036	7 %
12 Ringve Rockheim	33738	11229	44967	5379	23654	74000	44962	5	0 %	70504	3496	5 %
1303 Nordenfjeldske kunstindustri	406	32	438	0	365	803	6998	-6560	-94 %	13111	-12308	-94 %
1350 Austrått	1781	354	2135	56	4520	6711	1666	469	28 %	4841	1870	39 %
1351 Stiftsgården	2575	339	2914	0	0	2914	0	2914		0	2914	
13 Nordenfjeldske Kunstinstrim	4762	725	5487	56	4885	10428	8664	-3177	-37 %	17952	-7524	-42 %
2006 Sverresborg	21273	19078	40351	1006	993	42350	37222	3129	8 %	38996	3354	9 %
2050 Norsk Døvemuseum	477	100	577	88	21	686	536	41	8 %	587	99	17 %
2051 Sjøfartsmuseet	1652	712	2364	0	119	2483	2379	-15	-1 %	2579	-96	-4 %
2052 Hansteen	182	22	204	0	0	204	0	204		0	204	
20 Sverresborg	23584	19912	43496	1094	1133	45723	40137	3359	8 %	42162	3561	8 %
4006 Trondheim kunstmuseum	10068	4260	14328	0	643	14971	11654	2674	23 %	12370	2601	21 %
4050 TKM Gråmølna	3616	196	3812	0	209	4021	6013	-2201	-37 %	6204	-2183	-35 %
40 Trondheim Kunstmuseum	13684	4456	18140	0	852	18992	17667	473	3 %	18574	418	2 %
5530 Rørosmuseet Bygningsvernse	1004	10	1014	0	0	1014	11398	-10384	-91 %	11398	-10384	-91 %
5551 RM Smelthytta butikk	19679	4791	24470	0	978	25448	25423	-953	-4 %	32804	-7356	-22 %
5552 RM Olavsgruva butikk	8265	2859	11124	0	26	11150	10794	330	3 %	10794	356	3 %
5553 RM Doktortjønna	993	1279	2272	0	0	2272	3031	-759	-25 %	3031	-759	-25 %
5554 RM Bergstadvandring	5356	338	5694	0	0	5694	4582	1112	24 %	4582	1112	24 %
5555 RM Røros kirke	1099	20	1119	0	0	1119	582	537	92 %	582	537	92 %
5559 RM Andre besøkssteder	2443	1099	3542	90	0	3632	200	3342	1671 %	200	3432	1716 %
55 Rørosmuseet	38839	10396	49235	90	1004	50329	56010	-6775	-12 %	63391	-13062	-21 %
6002 Orkla Industrimuseum	9056	3155	12211	0	1930	14141	11155	1056	9 %	13660	481	4 %
6050 Rindal skimuseum	3284	3130	6414	0	897	7311	4476	1938	43 %	5145	2166	42 %
60 Orkla Industrimuseum	12340	6285	18625	0	2827	21452	15631	2994	19 %	18805	2647	14 %
7002 Kystmuseet	4676	1275	5951	2439	7880	16270	4383	1568	36 %	20205	-3935	-19 %
7040 KM Havbruk	2685	1180	3865	0	0	3865	3000	865	29 %	3000	865	29 %
70 Kystmuseet	7361	2455	9816	2439	7880	20135	7383	2433	33 %	23205	-3070	-13 %
8002 Kysten Arv	3983	1622	5605	1733	13236	20574	2767	2838	103 %	8758	11816	135 %
80 Kystens Arv	3983	1622	5605	1733	13236	20574	2767	2838	103 %	8758	11816	135 %
Sum	138291	57080	195371	10791	55471	261633	193221	2150	1 %	263351	-1718	-1 %

Nøkkeltall samlinger

Foruten tall i tabellen under, har MiST fire store teknisk-industrielle anlegg: Thamshavnbanen samt gruveanlegg på Røros og Løkken.

Oversikten nedenfor viser omfanget av de samlinger som MiST samlet forvalter. I statistikken framkommer ikke materiell som forvaltes og driftes av Orkla Industrimuseum som del av den fredede jernbanen Thamshavnbanen. Dette omfatter banelegeme, skinner, sviller og penser, kjøreledningsanlegg, bygningsanlegg tilhørende banen, tunnel samt bruer, kulverter, overganger, underganger og fegater. Total lengde 25 km med 18 bygninger. Museet forvalter og drifter også alt rullende materiell tilhørende bane. Dette er lokomotiv og vogner fra perioden 1908 – 1951.

Nøkkeltall samlinger

Bygninger, gjenstander, foto***	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kulturhistoriske bygninger	209	209	211	222	210*	275*	272*
Antall andre bygninger	40	40	40	42	43	44	48
Kunsthistoriske gjenstander	30.698	30.760	31.395	35.821	35.830	35.830	36.157
Kulturhistoriske gjenstander	164.181	165.731	169.633	170.775	171.826	187.483**	191.521**
Foto	2.045.450	2.053.257	2.056.772	2.060.190	4.063.825	4.080.255	5.231.602***
Båter/fartøyer, flytende	17	17	17	17	18	3***	4****
Båter/fartøyer, på land	102	104	114	117	119	121	122
Samlinger tilg. på Digitalt Museum	73.404	79.603	85.403	94.732	105.190**	114.947****	123.474*****

*Gjennom den nasjonale bygningsvernundersøkelsen i 2019 kom en fram til at det er 210 antikvariske bygninger, men dette gjaldt oppførte bygninger. Rindal skimmuseum ble innlemmet i MiST fra 2020 og de 15 bygningene der er også med i totaltallet. I tillegg har vi valgt å rapportere også lagrede bygninger. Rørosmuseet har redusert sitt tall på kulturhistoriske bygninger og økt antall driftsbygninger. I tillegg er nybygget på Orkla industrimuseum med på å forklare økning i bruksbygg.

** Pågående revisjons- og restansearbeid gir en stadig bedre oversikt over samlingene og det bidrar til økte tall. Tilveksten er på totalt 681 objekter, samt én farkost. Økningen i kunsthistoriske objekter har skjedd takket være ekstra-ordinære koronamidler.

*** Den store økningen i antall foto skyldes at en i forbindelse med digitalisering av portrettarkivet i Schrøder-samlingen, har funnet at det etter fargefotoets inntreden viser seg å være et større antall negativer pr. konvolutt enn ved svart/hvitt-negativer.

**** Tallet på flytende farkoster ble justert ned i 2020, da bruksbåter (bl.a. utleid til roing) har vært medregnet i samlingen tidligere. Vi har i år valgt å regne med båtene Utsetø og Guro Kunna, som begge er registrert i samlingen og som benyttes på vann, i tillegg til Shetlands-skøyta Vita og SDS Hønsteen.

*****Tallet er hele museumsnummer og er sammenlignbart med tidligere års tall, og kan leses direkte ut fra DigitaltMuseum. Dersom en tar ut antall publiserte objekter i Primus, er tallet mye høyere, om lag 186 000 publiseringer. Dette skyldes at det ofte er registrert flere objekter med undernummer under hovednummer. Det er det sistnevnte tallet som rapporteres i museumsstatistikken.

† Thamshavnbanen med lokomotiv, vogner og skinnemateriell er registrert som én gjenstand og omfanget kommer dermed ikke til syne i statistikken.

Privatarkivmaterialet i MiST utgjorde per 31.12.2021 1540,25 hyllemeter, samt 17 355 lydbærere og 950 filmbærere. Kystmuseet har startet det store arbeidet med å ordne Havbruksarkivet. Havbruksarkivet består av flere arkiver fra havbruksnæringen, både personarkiv, organisasjonsarkiv og bedriftsarkiv. Arkivet er deponert hos arkivverket (Statsarkivet Trondheim) og utgjør 292 hyllemeter. I 2021 ble det gjort en betydelig innsats på ordningsarbeidet, 68 hyllemeter ble ordnet av Kystmuseets egne ansatte. Arbeidet fortsetter i 2022. Arbeidet med

Orkla-arkivene har også fortsatt i 2021. Det ble innvilget midler fra Arkivverket som bl.a. er benyttet til å leie inn ordningsmedarbeider. Deler av materialet er digitalisert, og noe av det er publisert. I 2020 inngikk MiST avtale med Arkivverket om publisering på digitalarkivet. Våren 2021 fikk vi tilgang. Tre museer har per 31.12.2021 tilgang til publisering, og to museer - Rørosmuseet og Orkla industrimuseum, har publisert materiale i løpet av året.

Oppnådde økonomiske resultatmål for 2021, analyse av regnskapet.

Konsernregnskapet.

MiSTs driftsøkonomi har sin basis i tilskudd fra Kulturdepartementet, Trøndelag fylkeskommune, samt vertskommunene til eierstiftelsene.

Totalt ordinært tilskudd var i 2021 kroner 177 337 384. Tilskuddet fra Kulturdepartementet på kroner 133 915 000 inkluderte kroner 4 214 000 til Norske Kunsthåndverkeres fond for innkjøp av norsk samtidskunst. Tilskuddet fra regionen var kroner 43 422 384.

MiST fikk i 2021 andre offentlige tilskudd på kroner 73 142 023, hvorav kroner 8 253 000 var ekstra bevilgninger fra KUD ang kompensasjon for tapte egeninntekter, samt kroner 4 000 000 ekstra til innkjøp kunst. Tildelte midler fra Gaveforsterkningsordningen i 2021 var 150.000. I 2018 fikk MiST avdeling Rørosmuseet ansvaret for ivaretagelse av statens eiendommer på Røros, noe som medførte ekstra årlige tilskudd fra Klima- og miljødepartementet. I 2021 var dette på kroner 7 200 000. Investeringsstilskudd fra offentlige (KUD, fylkeskommunen og Orkland kommune) var i 2021 35 000 000.

Øvrige inntekter til MiST er basert på billettinntekter, inntekter fra kafé, utleie fast eiendom, sponsorinntekter og gaver. Sum inntekt konsern er kroner 325 660 840.

Den største kostnaden til MiST relaterer seg til lønns- og pensjonskostnader for ansatte. Dette utgjør for konsernet MiST kroner 128 276 692, som er 47 % av kostnadene (eks. investering bygg). Videre har MiST kostnader knyttet til vedlikehold av bygg, utstillinger og øvrige museale samfunnsoppgaver, samt drift av lokaler, husleie og administrasjonskostnader. Samlet kostnad (inkl. investering bygg) for 2021 utgjør kroner 313 176 071.

Regnskapet for 2021 viser et årsresultat for konsernet på kroner 13 712 890.

Morselskapets årsresultat er på kroner 13 315 097. Datterselskapets årsresultat etter skatt er på kroner 397 793.

Egenkapitalen i selskapet i konsernet utgjør kroner 107 911 963 pr 31.12.2021.

Selskapet benytter NRS 6 ang pensjonsføringer og periodiserer aktuært tap/gevinst (korridormetoden). Gitt at selskapet hadde benyttet internasjonale regnskapsregler og resultatført tap/gevinst i den perioden det oppstår, skulle selskapet ha kostnadsført 16 925 572 ekstra angående pensjon.

Overgang til ny regnskapslov og internasjonale regler (IFRS) angående bokføring av pensjon, vil sannsynligvis komme om et par år. Styret har vedtatt å avvente tilpasning til nytt regelverk, endring av bokføringsprinsipp, til det er lovmessige krav og regjeringen har vedtatt hvilke

overgangsordninger Norge vil innføre. Det vil sannsynligvis være en overgangsperiode på fem år med tilpasning av nytt regelverk.

Styret og administrasjonen i MiST er godt fornøyd med selskapets økonomiske styring.

Analyse av Morselskapets regnskap mot budsjett.

Inntekter

Totale inntekter for morselskapet inkl. finans er kr 321,3 mill. mot budsjettet kr 312,7 mill. dvs. et positivt avvik på 8,6 mill., dvs 3%.

Hovedgrunnen til det negative avviket er:

Morselskapet	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Billettinntekter	13,1	14,9	-1,8	-12 %
Butikk	6,6	7,2	-0,6	-8 %
Andre varer	0,8	0,8	0,0	0 %
Utleie lokaler	5,7	5,1	0,6	12 %
Andre tjenester	5,7	3,9	1,8	46 %
Sponsor og gaver	8,2	8,3	-0,1	-1 %
Andre egeninntekter	9,4	10,2	-0,8	-8 %
Ordinært tilskudd	177,4	180,2	-2,8	-2 %
Andre off. tilskudd 1)	73,1	45,7	27,4	60 %
Til/fra avsetninger	20	35,4	-15,4	-44 %
Sum	320	311,7	8,3	3 %
Netto finansposter	1,40	1	0,4	40 %
Sum inntekter	321,3	312,7	8,7	3 %

1) inkl. investeringstilskudd og koronatilskudd

Billettinntektene viser et budsjettavvik på -12 %. Mens omsetning butikk viser bare 8 % avvik mot budsjett. Dette tilsier at utenlandske turister handler relativt lite i museumsbutikkene, det samme viste omsetningstallene for 2020.

Selv om det har vært pandemi har vi et positivt resultat på utleie lokaler. Og et stort positivt avvik på andre tjenester, dette skyldes hovedsakelig salg til næringsliv.

Den største posten under gaver er bygslingsinntekter gitt til MiST avdeling Ringve fra Stiftelsen Ringve museum kr 2,8 mill., ellers inneholder beløpet gaver gitt til MiST til spesielle prosjekter.

Bakgrunnen for stort avvik på 60% andre offentlige tilskudd skyldes hovedsakelig periodisering av tilskudd ang nybygg Orkla Industrimuseum.

Rentenivået i 2021 har vært svært lavt, men vi har et positivt avvik på netto finansinntekter. En mindre del av omløpsmidlene er plassert i obligasjoner.

Kostnader

Totale kostnader for morselskapet er kr 308,0 mill. mot budsjettet kr 319,2 mill. dvs kr 11,2 mill. lavere kostnader enn budsjettet. Det vises til kommentarer innledningsvis angående økonomisk styring i koronatiden.

Hovedgrunnen til avviket er:

Tall i mill.	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Varer butikk	3,7	4,1	-0,4	-10 %
Andre varer og tjenester	1,2	1,1	0,1	9 %
Lønnskostnader	108,9	116,1	-7,2	-6 %
Pensjonskostnader	17,3	15,1	2,2	15 %
Avskrivninger	0,7	0,6	0,1	17 %
Drift av lokale	14,6	15	-0,4	-3 %
Vedlikehold bygg 1)	75,9	65,6	10,3	16 %
Husleie	23,8	25,8	-2	-8 %
Andre driftskostnader	61,9	76,0	-14,1	-19 %
Sum kostnader	308	319,4	-11,4	-4 %

1) inkl. investering bygg.

Varekostnader butikk er lavere enn budsjettet, grunnet lavere salg. Nærmere analyse av positivt avvik lønnskostnader.

Morselskapet, tall i mill.	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Lønnskostnader inkl. feriepenger	100,3	101,3	-1	-1 %
Arb.g. avgift	10,7	13,7	-3	-22 %
Refusjon sykepenger/arb.m.tiltak	-4,2	-1,2	-3	250 %
Annen personalkostnad	2,1	2,3	-0,2	-9 %
Sum lønnskostnader	108,9	116,1	-7,2	-6 %

Hovedgrunnen til et positivt avvik på 7,1 mill. i personalkostnader er

- nasjonale tiltak angående korona med lavere arbeidsgiveravgift
- redusert arbeidsgiverperiode/endrede betingelser ved sykdom/omsorgspermisjon

I noen tilfeller har MiST også hatt vakante stillinger. Dette gjelder særlig i perioder hvor det har vært ansatte som har sluttet. Rekrutteringsprosesser tar lang tid. Det er også et lite avvik på posten for andre personalkostnader, noe som bl.a skyldes avlyste personalsamlinger.

Høyere pensjonskostnader enn budsjettet som følge av Stortingets endringer angående nytt reguleringsprinsipp for offentlig tjenstepensjon.

Drift av lokaler viser totalt underforbruk på 0,4 mill. mot budsjett, selv om strømkostnadene på slutten av 2021 var høyere enn i 2020. Rørosmuseet ligger i strømsonen for Østlandet, og vil for kommende år få betydelige høyere strømkostnader enn 2021.

I 2021 har MiST investert 2,3 mill. i ENØK tiltak som på sikt skal redusere strømforbruket.

Vedlikehold av bygg viser et merforbruk på 10,3 mill. Dette gjelder hovedsakelig periodiserte kostnader for utbygging ved Orkla Industrimuseum. Dette er finansiert av offentlige midler.

Styret vedtok i april 2021 å øke budsjettet for vedlikehold av bygg. Flere av disse prosjektene er ikke gjennomført. Dette grunnet bl.a. mangel på ressurser samt vareleveranser som ble utsatt. Det er et mål om at de utsatte vedlikeholdsoppgaver fra høsten 2021 blir gjennomført i 2022.

Andre driftskostnader har et mindreforbruk på 14,1 mill. Dette gjelder hovedsakelig utsettelse av arrangement og utstillingsåpninger. I tillegg er det betydelig underforbruk av kontorhold og reiseutgifter grunnet generell lavere aktivitet i nok et år med korona.

Oppsummering avviksforklaring på overskudd morselskap i forhold til budsjett i 2021.

Sum resultat morselskap kroner 13 315 097 mot opprinnelig budsjettet underskudd på 6 384 838 et positivt budsjettavvik på kroner 20 412 101.

- Høyere sum inntekter	+ 8,6 mill.
- Høyere finansinntekter	+ 0,4 mill.
- Lavere driftskostnader	+ 11,4 mill.
Sum positivt budsjettavvik	+ 20,4 mill.

Forholdstall egeninntekter/offentlig tilskudd Morselskapet

Morselskapet	2021	% av tot.	2020	% av tot.	2019	% av tot.
Billettinntekter	13,1	4 %	11,8	4 %	17,2	7 %
Butikk	6,6	2 %	5,2	2 %	5,8	2 %
Andre varer	0,8	0 %	1,1	0 %	1,4	1 %

Utleie lokaler	5,7	2 %	4,3	2 %	5,8	2 %
Andre tjenester	5,7	2 %	3,2	1 %	5,1	2 %
Sponsor og gaver	8,2	3 %	4,5	2 %	8,6	3 %
Andre egeninntekter	9,4	3 %	9	3 %	13,7	5 %
Ordinært tilskudd	177,4	55 %	172,5	65 %	166,8	64 %
Andre off. tilskudd 1)	73,1	23 %	55,6	21 %	46,8	18 %
Til/fra avsetninger	20,1	6 %	1,8	1 %	-14,3	-6 %
Netto finans	1,4	0 %	-5	-2 %	2,9	1 %
Sum inntekter	321,3		264		259,8	

1) inkl. investeringstilskudd og koronatilskudd

Ordinært offentlig tilskudd utgjorde i 2021 55 % av MiSTs inntekter, mot tidligere ca. 65 %. Bakgrunnen for reduksjonen i 2021 var store poster på andre offentlige tilskudd, bl.a. 35 mill. til utbyggingen ved Orkla Industrimuseum som da bidro til høyere omsetning. Sammenlignet med andre museer på landsbasis har MiST en høy grad av egeninntekter.

Analyse av Datterselskap - Museumsforlaget AS, regnskap mot budsjett.

Museumsforlaget AS er et nisjeforlag som utgir bøker om kulturarv, og satser på historie, arkeologi og andre fag som forteller om fortid og nåtid for framtida. Museumsforlagets utgivelser har høy faglig kvalitet og forlaget er godkjent som publiseringskanal for vitenskapelig publisering. Museumsforlaget AS er eid av Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST), og formålet med opprettelsen var bl.a. å styrke publiseringsarbeidet i MiST

Inntekter og kostnader Museumsforlaget AS

Tall i mill.	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Salgsinntekter	5,6	4,65	0,95	20 %
Annen salgsinntekt	0,1	0,3	-0,2	-67 %
Sum inntekter	5,7	4,95	0,75	15 %

Tall i mill.	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Varekostnad	2,28	1,65	0,63	38 %
Lønnskostnad	2,01	1,9	0,11	6 %
Annen kostnad	1,01	1,37	-0,36	-26 %
Sum kostnader	5,3	4,92	0,38	8 %

Resultat etter skatt	0,4	0,03
----------------------	-----	------

Resultatutvikling Museumsforlaget AS

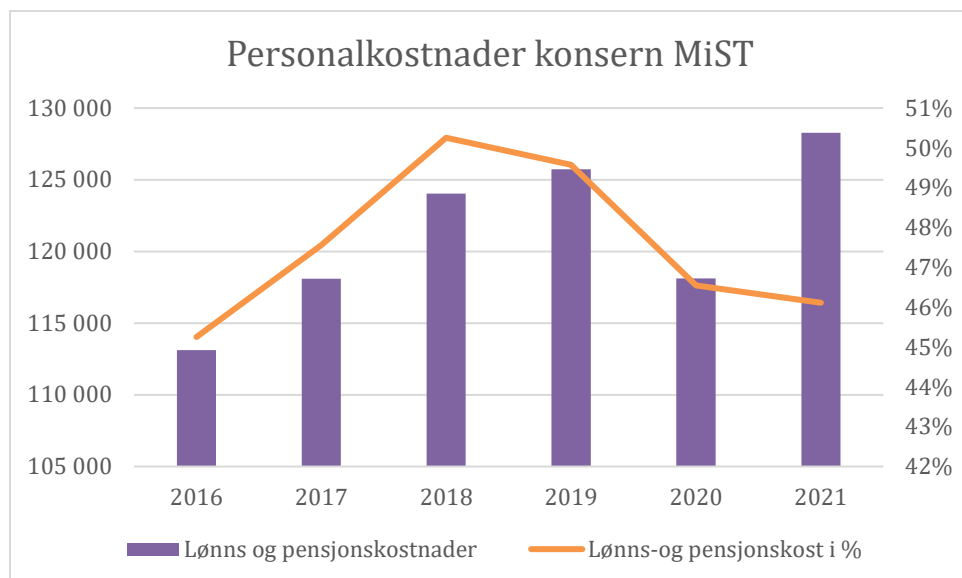
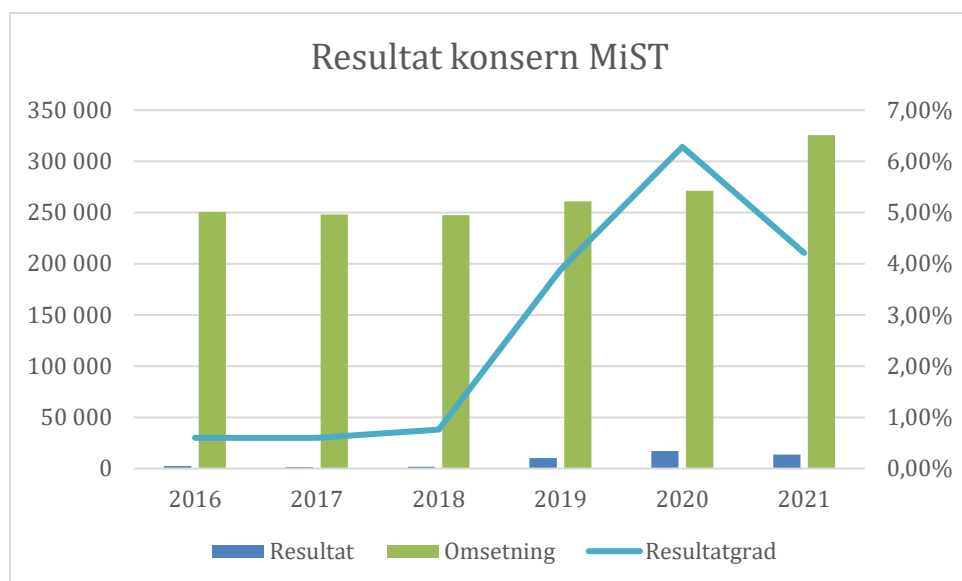
Tall i mill.	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Sum inntekter	5,76	4,44	4,32	3,85	2,87	5,39
Sum kostnader	5,25	4,39	4,18	4,23	2,80	4,36
Resultat før skatt	0,51	0,05	0,14	-0,38	0,07	1,03
Skattekostnad	0,11	0,01	0,03	-0,08	0,02	0,26
Resultat etter skatt	0,40	0,04	0,11	-0,30	0,05	0,77

Morselskapet er godt fornøyd med Museumsforlagets resultat for 2020, på sikt er det dog et mål om høyere omsetning og resultat.

Hovedtall fra resultatregnskapet konsern

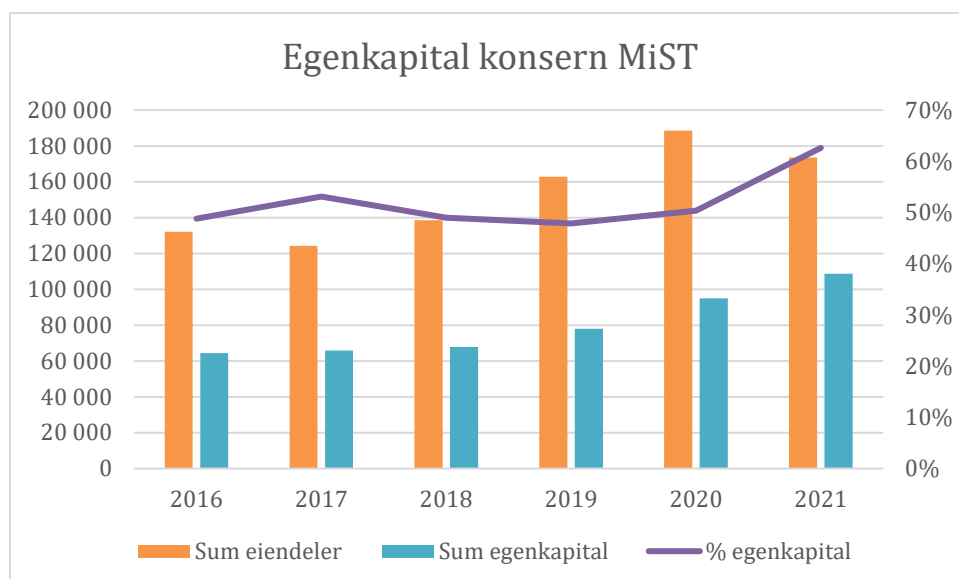
Konsern	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Resultat	2 323	1 487	1 886	10 117	17 045	13 713
Omsetning	250 428	248 163	247 346	260 776	271 295	325 660
Resultatgrad	0,60 %	0,60 %	0,76 %	3,88 %	6,28 %	4,21 %
Sum driftskostnader	249 958	248 341	246 829	253 595	253 770	278 176
Lønns og pensjonskostnader	113 112	118 104	124 043	125 728	118 127	128 275
Lønns-og pensjonskost i %	45 %	48 %	50 %	50 %	47 %	46 %

1) eks. investerings bygg

Hovedtall fra balansen konsern.

Konsern	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sum eiendeler	132 110	124 182	138 519	162 837	188 486	173 544
Sum egenkapital	64 445	65 933	67 822	77 939	94 984	108 697
% egenkapital	49 %	53 %	49 %	48 %	50 %	63 %

Sentrale risikofaktorer – forutsetning for fortsatt drift

Morselskapet:

De overordnede økonomiske styringsmål for virksomheten er:

- Minst 1 % av omsetningen avsettes til EK hvert år
- Maks 60 % personalkostnader
- Økt egeninntjening på 2 %

Med en omsetning på kr 319,9 mill. skal overskuddet med et krav på 1% være minst ca. kr 2,6 mill. Dette skal sikre oppbygging av nødvendig egenkapital. Selskapet har opparbeidet en god egenkapital som sikrer fremtidig drift.

Det at selskapet hadde bygd opp en god egenkapital gjennom flere år, bidro til at selskapet i 2020 kunne unngå å permittere ansatte i koronasituasjonen som oppstod i mars 2020. Tilsvarende kunne også selskapet ha arrangementer med begrenset publikums på arrangementer i 2021.

Den finansielle risikoen består i at selskapet er avhengig av offentlige midler, bevilget av Kulturdepartementet, Trøndelag fylkeskommune og vertskommunene. Dersom de ordinære offentlige tilskuddene er lavere enn lønns- og prisveksten vil dette medføre utfordringer i forhold til kostnadsnivået i selskapet. Basert på denne utfordringen satte styret mål om økte egeninntekter på 2 %. I årene med pandemi har det ikke vært mulig å oppnå økte egeninntekter.

MiST er også fremover avhengige av investeringsmidler til å iverksette nødvendige investeringer i bygg og anlegg i tråd med vedtatt prioritering.

MiST har en risiko med hensyn til fremtidige pensjonsforpliktelser. Ved overgang til nye regnskapsregler vil dette kunne gi stor påvirkning på egenkapitalsituasjonen.

MiST har videre en risiko i at egeninntektene kan gå ned. Publikums reisevaner endres og det må jobbes meget aktivt for å møte konkurransen for å få publikum til å besøke våre museer. Det er en uttalt målsetning fra styret og ledelse at MiST aktivt skal arbeide for å øke museets egeninntekter. Det har 2021 vært avholde egne kurs angående prising av kulturtilbud til næringslivet.

Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som det ikke er tatt hensyn til og som er viktige for bedømmelsen av resultatet.

Det fremlagte årsregnskapet gir etter Styrets oppfatning et korrekt uttrykk for resultatet i 2021 og for Museene i Sør-Trøndelag sin økonomiske stilling ved årsskiftet.

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Vi har vurdert virkningene av koronaviruset for vår finansielle stilling. Koronasituasjonen har ingen innvirkning på forutsetningen om fortsatt drift.

Datterselskapet:

Museumsforlaget AS ble etablert i 2013.

Den finansielle risikoen i datterselskapet ligger i at forlaget må skaffe et tilstrekkelig antall oppdrag, for å dekke inn driftskostnader, samt bidra til å styre egenkapitalen i selskapet. Selskapet har kun tre ansatte, og dette innebærer en administrativ risiko. Selskapet viste dog et godt overskudd i 2021.

Likviditet.

Konsernet

Konsernets likviditetsbeholdning per 31.12. i regnskapsåret var kr 113,6 mill.
Selskapets finansielle stilling er god.

Morselskapet

Morselskapets likviditetsbeholdning per 31.12. i regnskapsåret var kr 112,0 mill.
Morselskapets finansielle stilling er god.

Arbeidsmiljø

Organisasjonen har et velfungerende AMU. Det er verneombud ved hvert enkelt museum / avdeling, og felles hovedverneombud for MiST. Det er innført felles system for HMS-arbeidet, gjennom en felles overordnet HMS-håndbok for hele MiST, samt egne HMS-håndbøker på alle museer og i Fellesadministrasjonen/Utviklingsenheten. Alle enheter har egne HMS-handlingsplaner. Arbeid med digitalisering av HMS håndboken er påbegynt og planlegges ferdigstilt i 2022.

Sykefraværet i 2021 var totalt på 4,8 %, av dette er 3,5 % legemeldt sykefravær. MiST oppfyller dermed friskhetsmålet på 95% i 2021.

En HMS-samling med hovedfokus på psykososialt arbeidsmiljø ble gjennomført for verneombud, tillitsvalgte og ledelse høsten 2021.

Det er rapportert 16 uønskede hendelser i 2021. Tiltak er iverksatt.

I 2021 ble 33 stillinger utlyst, og vi fikk 1059 søkere på disse. MiST vurderes å være en attraktiv arbeidsplass.

Likestilling

MiST har 245 ansatte, hvorav 223 er faste ansatte og 22 er i midlertidige stillinger. De faste ansatte utgjør 160,50 årsverk. Totalt har MiST 185,44 årsverk. Av disse er 87,13 årsverk menn og 98,31 årsverk er kvinner. Ved nyansettelser sees det spesielt på kjønnsbalansen og MiST har som klart mål at ingen skal føle seg diskriminert på grunn av kjønn.

I ledergruppen på 10 personer er det ved årets utløp 6 menn og 4 kvinner. Det er ansatt en kvinnelig organisasjon- og kommunikasjonsjef som tiltrer i mars 2022.

Styret og daglig leder mener arbeidsmiljøet i selskapet i all hovedsak er godt, selskapet har en stabil og kompetent bemanning og er kjent som en attraktiv arbeidsgiver.

Ikke diskriminering og tilgjengelighet

MiST legger til grunn at det ikke skal gjøres forskjeller på ansatte, eller ved ansettelser, på grunn av etnisitet, språk, religion eller livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Virksomheten er klar over at arbeidsstokken i liten grad speiler befolkningens sammensetning, og alle ansettelser skal vurderes ut fra målet om å øke mangfoldet.

MiST har nedfelt i HMS/IA-mål å ta vare på ansatte med nedsatt funksjon. MiST har etablert egen prosedyre for varsling.

Ytre miljø

MiST driver ikke selv virksomhet som forurenser det ytre miljø, men har forvaltningsoppgaver med større miljøutfordringer. Særlig gjelder dette tidligere gruveområder, samt visningskonsesjonen for lakseoppdrett. Det har ikke vært negative hendelser på disse områdene i 2021.

Avfall kildesorteres og komprimeres hvor det er mottak for kildesortert avfall. Det er en målsetning å framstå som et selskap med miljøvennlig profil. Selskapets virksomhet er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg av miljømessig karakter.

Det arbeides med energieffektivisering, der flere har byttet eller er i gang med å bytte til ledlys i utstillingene. Dette er et internt prosjekt i MIST der det benyttes egenkapitalmidler.

Resultatdisponering

Årsresultat på kroner **13 712 890**

Til annen egenkapital: 13 712 890

Sum disponert: **13 712 890**

Trondheim 31.12.2021/28.02.2022

Ellen T. Klingenberg
Styreleder

Milian Myraunet
Styremedlem

Mona Skaret
Styremedlem

Henrik Zipsane
Styremedlem

Jorid Midtlyng
Styremedlem

Turid Nilsen
Styremedlem

Annabella Skagen
Styremedlem

Karen Espelund
Adm. direktør